

Μαθών δὲ παρά τινος τῶν ἔταιρων αὐτοῦ Κολποδίνου Κείου τὸ πρόσφορον τοῦ τῆς Κέκες λιμένος, ἔγειται ἐκεῖ, ἐπαυξήσας τὸν στολίσκον αὐτοῦ κατὰ τέσσαρα προσέτι πλοῖα, ἢ φιλοτίμως ἔχορηγηταν οἱ ὑδραιοὶ καὶ Σπετσιώται, ὥχυροι τὸν λιμένα, καὶ κτίζει καὶ τινας ἀποθήκας. Καταναυμαχήτας δὲ τοῦ Ἀφρικανικοῦ στόλου παρὰ τῇ νήσῳ Ἐλένῃ, καὶ διαμείνας εἰς Κέαν τρεῖς μῆνας, διοικούμενη τὴν Μαρίνην Σοφιανοῦ ἐε τῶν ἐγκριτοτέρων τοῦ τόπου οἰκογενειῶν καὶ ἐπὶ κάλλει φημιζούμενην, ἐξέπλευσε διώκων πανταχοῦ τὰ ἔγχρικὰ πλοῖα. Βλάπτων τὰ παράλια, καὶ πανταχοῦ φέρων τὴν δᾶδα τῆς ἐπαναστάσεως.

Ταῦτα μαθοῦσα ἡ Τουρκειὴ κυβέρνησις διέταξε τὸν ναύαρχον τοῦ Αίγαίου νὰ καταπλεύσῃ εἰς Κέαν, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας νὰ κατασφάξῃ, ὡς ὑποστηρίζοντας τὸν Λάμπρον, τὰς δὲ γυναῖκας καὶ τὰ παιδία νὰ ἐξανδραποδίσῃ.

Λάμπρος Κατούργης.

Εἶχεν ἵπιας ὑπογραφῆ τὸ ἀπάνθρωπον φιρμάνεον, δῆτε μαθών τοῦτο ὁ Γεώργιος Πάγκαλος, πρόξενος τῆς Γαλλίας εἰς Κέαν, μένα ἴσχυρων παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Γαλλικῇ πρεσβείᾳ, γράφει περὶς

αὐτὴν, (ώς ἔγραψεν καὶ οἱ λοιποὶ πρόξενοι πρὸς τὰς ἴδιας πρεσβείας,) καὶ πρὸς τὸν Νικόλαον Μαυρογένην, μετ' οὖ προσωπικὴ φιλία συνέβεσεν αὐτὸν, καὶ οὗτοι κατορθοῦσται ν' ἀσταλῆ τὸ φονικὸν ἐπεῖνο πρόσταγμα.

Καὶ δῆμως ἦλθεγ ὁ στόλος εἰς Κέαν ἀλλὰ περιωρίσθη εἰς μόνην τὴν καταστροφὴν τῶν ὀγυρωμάτων τοῦ λιμένος καὶ τὴν πυρπόλητιν τῶν ἀποθηκῶν καὶ τινῶν ἴδιωτικῶν οἰκιῶν.

Ἄλλ' ἐπανελθὼν ὁ λάμπρος μετὰ ἕτος ὥχυροι ἐξ δευτέρου αὐτὸν, προσέβεται καὶ φρουρὰν ἐκ τετρακοσίων Ἀλβανῶν, οὓς ὥδηγει ὁ διάσημος ἀρματιλός Ἀνδρούντσος, ὁ πατὴρ τοῦ καβῆ ήματος Ὁδυσσέως.

Μετ' οὐ πολὺ (1790) ἀπαντήσας μεταξὺ Ἀνδρου καὶ Κέας τὸν τουρκικὸν στόλον ἐξ εἰκεσιδύο συγκείμενον μεγάλων πλοίων καὶ ναυαρχούμενον ὑπὸ τοῦ Μουσταφᾶ Πατᾶ, καὶ ναυμαχήσας ἀνδρείας μετ' αὐτοῦ, ἀναφράίνεται νικητής. Ἄλλ' ἡ ἐπελθοῦσα νῦν ἐμποδίζει τὴν παντελῆ τοῦ ἔχθροῦ καταστροφὴν.

Τὴν δὲ πρωίαν τῆς ἐπιούσης μετὰ τοῦ Τουρκικοῦ στόλου ἐνοῦται καὶ ὁ ἐξ ἐπτὰ πλοίων τῆς γραμμῆς συγκείμενος Ἀφρικανικὸς ὑπὸ τοῦ Σεῖ-Δελῆ διοικούμενος, καὶ τότε ἀργεται αὖθις φοβερώτερον τῆς προτεραιας τὸ δράμα.

Οἱ λάμπροι, λαμπρῶς τῷ ὅντι κατὰ δύο ἄμα ἀγωνισάμενος στόλων, καὶ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ καταναλώσας βολὴν, ἀναγκάζεται νὰ τραπῇ, θεῖς τὸ πῦρ εἰς δύο φρεγάτας, ἃς περιελάμβανεν ὁ ἐκ τριάκοντα καὶ δύο πλοίων συγκείμενος στόλος αὐτοῦ (1), φοβούμενος μὴ κυριευθεῖσιν ὑπὸ τοῦ ἔχθροῦ. Μόλις οἱ Τούρκοι, λαφύρων ἐφιέμενοι, ὁρμητικῶς ἀνέρχονται ἐπὶ τῶν πλοίων τούτων, καὶ ἐκρήγγυνται ὡς μανόμενα ἡραίστεια, ἀντὶ δὲ λαφύρων θάνατον εὑρίσκουσιν, λάφυρον αὐτοὶ τῶν φλοιῶν γενόμενοι καὶ σήμερον ὁ πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀλιεύων Καλύμνιος ἀνασύρει πολλάκις μετὰ τῶν σπόγγων κιδάρεις. Τραπεὶς δὲ εἰσέρχεται μετὰ τῶν διασωμένων πλοίων εἰς τὸν ναύλογον αὐτοῦ· ὁ δὲ Οθωμανὸς ναύαρχος κλείει διὰ τοῦ στόλου τὴν τὸν λιμένος εἴσοδον, περιμένων τὴν ἐπιούσαν (νυκτὸς ἐπελθούσης) δύπως συλλαΐην τοὺς ἀντάρτας.

Ἄλλ' ὁ οὐδέποτε θάρρους καὶ ὀξυνοίας στερούμενος λάμπρος, ἰδοὺ τί τεχνάζεται· τὸ ἀκρωτήριον τοῦ ἄγιου Νικολάου, δι προασπιζει τὸν τῆς Κοστοσίας λιμένα, ἐνοῦται ἐπιμήκεις γερσονήσου δίκην, τῇ λοιπῇ νήσῳ διίσθιμον στενωτάτου, ὃν διὰ τὴν στενότητα αὐτοῦ Κόκκα (χαραγή) καλοῦσιν οἱ κατοίκος. Κατεῖθεν δὲ μεταβιβάσας διὰ κυλίνδρων καὶ κελιμένων ἐπιπέδων καὶ τροχαλιῶν τὸ μικρότερον τῶν πλοίων τοῦ στολίσκου αὐτοῦ, ῥίπτει αὐτὸν εἰς τὸ πέλαγος καὶ προσλαβίν τοὺς πλείστους τῶν συνετατων, τὴν σύζυγον καὶ τοὺς συγγενεῖς ἀπαίρει εἰς κύπηρα (2).

Τὴν πρωίαν ὁ ναύαρχος ἀποκλείσας τὰ μείγκαντα

(1) Τινὲς ἀναδιδόουσι τὸν ἀριθμὸν εἰς πεντήκοντα.

(2) Κατὰ τινας τὴν σύζυγον μετὰ τῶν αὐτῆς συγγενῶν εἶγε τὸ προτροπούμενον ἔτος μεταφέρει εἰς Κύθρα· ἡ δὲ τοῦ πλοίου διὰ τῆς χώρου μεταφορά εἰς τὸ πέλαγος ἀποδίδε-